ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1957

Vyhlásené: 15.02.1957 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

5

Vládne nariadenie

zo 16. januára 1957,

ktorým sa rozširuje pôsobnosť národných výborov vo veciach výkupu poľnohospodárskych výrobkov a zjednocujú predpisy na tomto úseku

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 14 zákona č. 56/1952 Zb. o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov (ďalej len „zákon"), § 33 zákona č. 13/1954 Zb. o národných výboroch a podľa § 1 zákona č. 143/1949 Zb. o zmenách v organizácii verejnej správy a v pôsobnosti jej orgánov:

Časť I

§ 1

Týmto vládnym nariadením sa zveruje výkonným orgánom národných výborov plnenie úloh, ktoré na úseku výkupu poľnohospodárskych výrobkov doteraz obstarávalo Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov, najmä svojimi krajskými a okresnými splnomocnencami. Nové úlohy kladú vysokú zodpovednosť na národné výbory a ich výkonné orgány za riadne plnenie plánu výkupu poľnohospodárskych výrobkov a tým i za zásobovanie obyvateľstva s potravinami a priemyslu surovinami vyrábanými v poľnohospodárstve.

Rozsah dodávkovej povinnosti

§ 2

Dodávkovú povinnosť podľa zákona majú:

a) štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora (poľnohospodárske závody národných podnikov, poľnohospodárske závody v správe národných výborov, komunálne poľnohospodárske závody a pod.),

b) jednotné roľnícke družstvá, ktoré pre spoločné hospodárenie prijali vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev (ďalej len „jednotné roľnícke družstvá"), a ich členovia, pokiaľ užívajú záhumienok alebo chovajú hospodárske zvieratá (ďalej len „záhumienkári"),

c) členovia jednotných roľníckych družstiev, ktorí dosiaľ neprijali pre spoločné hospodárenie vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev (ďalej len „členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu"), a jednotlivo hospodáriaci roľníci,

d) ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy alebo chovajú hospodárske zvieratá.

§ 3

(1) Dodávkovej povinnosti podliehajú tieto poľnohospodárske výrobky:

a) zrnoviny (obilniny a strukoviny);

b) olejniny;

c) zemiaky;

d) cukrovka, čakanka, ľan (stonky a semená), konope (stonky a semená) a tabak z osevných plôch, ktoré sa pestovateľovi určili pri rozpise plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby;

e) chmeľ;

f) seno;

g) zeler, cibuľa, cesnak, mrkva karotka, uhorky nakladačky a petržlen z osevných plôch, ktoré sa pestovateľovi určili pri rozpise plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby;

h) ovocie;

ch) hrozno, ak dosahuje výmera vinice 20 árov u jednotných roľníckych družstiev alebo 10 árov u ostatných pestovateľov hrozna;

i) mäso, najmä jatočný hovädzí dobytok, jatočné teľce a jatočné ošípané;

j) kravské mlieko;

k) vajcia (slepačie);

l) ovčia vlna.

(2) Dodávkovou zmluvou (§ 17 ods. 4) môže byť dodávková povinnosť založená pre tieto poľnohospodárske výrobky:

a) cukrovka, čakanka, ľan (stonky a semená), konope (stonky a semená) a tabak z osevných plôch, ktoré sa pestovateľovi neurčili pri rozpise plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby;

b) slama ciroku metlového;

c) zeler, cibuľa, cesnak, mrkva karotka, uhorky nakladačky a petržlen z osevných plôch, ktoré sa pestovateľovi neurčili pri rozpise plánu rozvoja poľnohospodárskej výroby;

d) ostatná zelenina neuvedená pod písm. c) a záhradné jahody;

e) liečivé a aromatické rastliny;

f) koreniny;

g) koreninová paprika;

h) hrozno, ak nedosahuje výmera vinice 20 árov u jednotných roľníckych družstiev alebo 10 árov u ostatných pestovateľov hrozna;

ch) jatočná hydina.

(3) Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov môže rozšíriť dodávkovú povinnosť na ostatné poľnohospodárske výrobky a vedľajšie produkty poľnohospodárskeho hospodárenia, ak to vyžadujú potreby štátneho hospodárenia s potravinami a surovinami.

Časť II
Dodávková povinnosť štátnych majetkov a ostatných poľnohospodárskych závodov štátneho socialistického sektora

§ 4

(1) Štátne majetky sú povinné dodať štátu všetky poľnohospodárske výrobky v množstve určenom štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, ako i všetky poľnohospodárske výrobky vyrobené nad takto určené množstvo, ktoré nepotrebujú na účely svojho hospodárstva alebo pre naturálne plnenie svojim zamestnancom.

(2) Štátne majetky sú povinné uzavrieť s oprávnenými vykupovačmi poľnohospodárskych výrobkov hospodárske zmluvy podľa predpisov o hospodárskych zmluvách na dodávky poľnohospodárskych výrobkov podľa druhov a množstiev určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva.

§ 5

(1) Pre ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora platia rovnaké povinnosti ako pre štátne majetky; pritom sa množstvom určeným štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva rozumie v závodoch krajsky plánovaných (napr. podniky komunálneho hospodárstva) množstvo poľnohospodárskych výrobkov zodpovedajúce výške povinných dodávok jednotných roľníckych družstiev.

(2) Strojovým a traktorovým staniciam, ktoré dočasne hospodária na poľnohospodárskych závodoch jednotlivo hospodáriacich roľníkov, sa určuje dodávková povinnosť podľa dodávkových noriem pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov, a to najviacej s výmerou poľnohospodárskej pôdy od 5 ha do 10 ha; strojové a traktorové stanice sú povinné po splnení dodávkovej povinnosti predať štátu všetko vyrobené množstvo poľnohospodárskych výrobkov.

§ 6

(1) Za poľnohospodárske výrobky, ktoré štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora dodávajú nad množstvo určené štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva, dostanú vyššie ceny.

(2) Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov po dohode s Ministerstvom financií môže v odôvodnených prípadoch povoliť odchylnú úpravu použitia poľnohospodárskych výrobkov vyrobených nad množstvo určené štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva.

Časť III

Povinné dodávky a dodávkové zmluvy jednotných roľníckych družstiev, záhumienkárov, členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných osôb, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy alebo chovajú hospodárske zvieratá

Základy pre vymeriavanie povinných dodávok

§ 7

(1) Jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným osobám, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sa vymeriavajú povinné dodávky:

a) zrnovín, zemiakov a vajec z každého hektáru ornej pôdy;

b) olejnín, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek a petržlenu z každého hektáru plochy plánovanej pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami;

c) mäsa, mlieka a sena z každého hektáru poľnohospodárskej pôdy;

d) vlny z každého kusa oviec.

(2) Záhumienkárom a držiteľom poľnohospodárskej pôdy s výmerou do 0,5 ha včítane sa vymeriavajú povinné dodávky mäsa a vajec z hospodárstva bez zreteľa na výmeru pôdy.

(3) Záhumienkárom, ďalej členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane a jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane sa vymeria povinná dodávka mlieka podľa počtu chovaných kráv.

(4) Chovateľom hospodárskych zvierat, ktorí nie sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sa vymeriavajú povinné dodávky:

a) bravčového mäsa, ak prevádzajú súkromnú výkrmňu ošípaných;

b) mlieka podľa počtu chovaných kráv;

c) vajec, ak prevádzajú súkromnú hydináreň s výrobou vajec;

d) ovčej vlny z každého kusa oviec.

§ 8

(1) Poľnohospodárskou pôdou je orná pôda, chmeľnice plodiace a novovysádzané, vinice plodiace a novovysádzané, domáce záhrady (včítane malých záhradiek), ovocné sady, škôlky, lúky, pastviny a vrbiny (prútniky). Za poľnohospodársku pôdu sa však nepovažuje domáca záhrada s výmerou do 0,1 ha včítane, ak držiteľ takejto záhrady neužíva ešte inú poľnohospodársku pôdu.

(2) Ornou pôdou sú tiež ovocné sady s podkultúrou rolí (ovocné stromy na osiatych plochách), krmoviny na ornej pôde a plochy pre intenzívne pestovanie záhradných plodín.

(3) Celková výmera poľnohospodárskej pôdy v obci, rozhodná pre vymeranie povinných dodávok, nesmie byť bez povolenia Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva alebo orgánu ním splnomocneného znížená.

§ 9

(1) Z výmery ornej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinných dodávok zrnovín a zemiakov sa vynímajú:

a) plochy, na ktoré bola uzavretá zmluva o výrobe a dodávke šľachtených osív a sadiva zeleniny, kvetín, semenných okopanín, liečivých a aromatických rastlín a korenín, a to pre všetky stupne množenia;

b) plochy plánované pre osiatie olejninami;

c) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) cukrovkou, čakankou, tabakom, ľanom, konopami, zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami a petržlenom;

d) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) plodinami uvedenými pod písm. c), i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, ako i plochy, ktoré budú osiate (osádzané) ostatnou zeleninou, záhradnými jahodami, cirokom metlovým, koreninovou paprikou, aromatickými a liečivými rastlinami a koreninami, avšak v obidvoch prípadoch len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;

e) pôda novozískaná vysušením močiarov a barín, odstránením krovísk alebo iným zúrodnením pozemkov doteraz nespôsobilých na poľnohospodársku výrobu, ako i novoobrábaná orná pôda, ktorá ako orná pôda nebola viacej rokov užívaná (ležala ladom), a to po dobu dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom rekultivácia alebo nové obrábanie pôdy boli vykonané, celou výmerou, a v treťom roku polovičnou výmerou; podmienkou pre vyňatie pôdy ležiacej ladom je, že sa užívateľ zaviazal na dlhodobé užívanie tejto pôdy. U členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a u jednotlivo hospodáriacich roľníkov sa vyníma pôda, ktorá bola rekultivovaná alebo novoobrábaná začínajúc rokom 1954;

f) orná pôda získaná rozoraním máloproduktívnych lúk a pastvín vykonaným začínajúc rokom 1954, pokiaľ je určená pre trvalé užívanie (obrobenie) ako orná pôda, a to po dobu 3 rokov nasledujúcich po roku, v ktorom sa premena vykonala. Toto ustanovenie neplatí pre ornú pôdu získanú dočasne rozoraním málo produktívnych lúk vykonaným za účelom ich zúrodnenia.

(2) Z výmery poľnohospodárskej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinných dodávok mäsa a mlieka sa vynímajú:

a) plochy chmeľníc, viníc, vrbín (prútnikov) a školiek;

b) plochy intenzívne obhospodarovaných plantáží bobuľovín (ríbezlí a egreša) a ovocných zákrskových sadov (krskovní) starších ako 5 rokov;

c) plochy intenzívne obhospodarovaných sadov, a to polovičnou výmerou;

d) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) ľanom, konopami a tabakom;

e) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) plodinami uvedenými pod písm. d), i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, ako i plochy, ktoré budú osiate (osádzané) cirokom metlovým, koreninovou paprikou, liečivými a aromatickými rastlinami a koreninami, avšak v obidvoch prípadoch len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;

f) plochy plánované pre osiatie (osádzanie) zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami a petržlenom, a to polovičnou výmerou;

g) plochy, ktoré budú osiate (osádzané) zelerom, cibuľou, cesnakom, mrkvou karotkou, uhorkami nakladačkami, petržlenom a ostatnou zeleninou a záhradnými jahodami, i keď nie sú plánované pre osiatie (osádzanie) týmito plodinami, polovičnou výmerou, avšak len vtedy, ak sa pestovateľ zaviazal na dodávku týchto plodín dodávkovou zmluvou;

h) pôda novozískaná vysušením močiarov a barín, odstránením krovísk alebo iným zúrodnením pozemkov doteraz nespôsobilých na poľnohospodársku výrobu, ako i novoobrábaná orná pôda, ktorá ako orná pôda nebola viacej rokov užívaná (ležala ladom), a to po dobu dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom boli rekultivácia alebo nové obrobenie vykonané, celou výmerou, a v treťom roku polovičnou výmerou; podmienkou pre vyňatie pôdy ležiacej ladom je, že sa užívateľ zaviazal na dlhodobé užívanie tejto pôdy. U členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a u jednotlivo hospodáriacich roľníkov sa vyníma pôda, ktorá bola rekultivovaná alebo novoobrábaná začínajúc rokom 1954;

ch) pôda prevzatá jednotným roľníckym družstvom do užívania bez hospodárskych zvierat od výkonných orgánov národných výborov, štátnych majetkov alebo od iných držiteľov pôdy, ktorí nie sú členmi družstva, ako i pôda prevzatá jednotným roľníckym družstvom do užívania z takzvaných štátnych pozemkových rezerv, a to v tomto rozsahu:

1. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom nepresahuje 20 ha, vyníma sa takto prevzatá pôda v tom roku, keď k prevzatiu došlo, poprípade ak došlo k prevzatiu v druhej polovici roku, ešte tiež v prvom roku nasledujúcom po roku prevzatia;

2. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom je väčšia než 20 ha, ale nepresahuje polovicu pôdy družstvom doteraz obhospodarovanej, a ak došlo k prevzatiu tejto pôdy v prvej polovici roku, vyníma sa táto pôda v roku prevzatia celou výmerou a v prvom i v druhom roku po roku prevzatia polovičnou výmerou; ak došlo k prevzatiu pôdy v druhej polovici roku, vyníma sa takto prevzatá pôda v roku prevzatia a v prvom roku po roku prevzatia celou výmerou a v druhom roku po roku prevzatia polovičnou výmerou;

3. ak celková výmera pôdy prevzatá družstvom v určitom roku presahuje polovicu pôdy družstvom doteraz obhospodarovanej, vyníma sa takto prevzatá pôda v roku prevzatia a v prvom i v druhom roku po roku prevzatia celou výmerou.

(3) Z výmery poľnohospodárskej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinnej dodávky sena sa vynímajú plochy uvedené v odseku 2 písm. a) až h).

(4) Z výmery ornej pôdy rozhodnej pre vymeranie povinnej dodávky vajec sa vynímajú plochy uvedené v odseku 2 písm. c) a f) až ch).

§ 10

(1) Pre vymeranie povinných dodávok jednotným roľníckym družstvám je rozhodná výmera pôdy užívaná družstvom bez pozemkov ponechaných záhumienkárom.

(2) Pre vymeranie povinných dodávok členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim roľníkom je rozhodná vždy výmera pôdy patriacej poľnohospodárskemu závodu bez rozdielu, či ide o pôdu vlastnú, najatú alebo inak do užívania prevzatú, i keď leží v katastri dvoch alebo viac obcí. Poľnohospodársky závod, ktorý je vo vlastníctve viac osôb, avšak hospodárenie je spoločné, sa považuje za jeden celok.

(3) Pri jednotných roľníckych družstvách nižšieho typu sa i po rozoraní medzí určí povinná dodávka každému členovi osobitne, a to podľa výmery jeho pôdy včítane pôdy odovzdanej na spoločné obrábanie. Na pôdu spoločne obrábanú, ktorú jednotné roľnícke družstvo nižšieho typu získalo inak než od svojich členov, sa vymeria členom družstva spoločná povinná dodávka (§ 12 ods. 4).

Dodávkové normy

§ 11

Výška povinných dodávok zrnovín, olejnín, zemiakov, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek, petržlenu, mäsa, mlieka, vajec, ovčej vlny a sena sa určuje pevnými dodávkovými normami.

§ 12

(1) Dodávkové normy sa určia iné pre jednotné roľnícke družstvá, iné pre záhumienkárov, iné pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy.

(2) Dodávkové normy pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy, sú pri zrnovinách, olejninách, zemiakoch, zeleri, cibule, cesnaku, mrkve karotke, uhorkách nakladačkách, petržlene, mäse, mlieku, vajciach a ovčej vlne odstupňované do skupín podľa veľkosti poľnohospodárskeho závodu; pri sene sú rovnaké bezo zreteľa na veľkosť poľnohospodárskeho závodu.

(3) Dodávkové normy pre jednotné roľnícke družstvá a pre záhumienkárov s výmerou záhumienka podľa vzorových stanov sú rovnaké pre všetky poľnohospodárske závody bez zreteľa na ich veľkosť. Pre záhumienkárov s väčšou výmerou záhumienka než pripúšťajú vzorové stanovy platí ustanovenie odseku 2.

(4) Spoločná povinná dodávka pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu podľa § 10 ods. 3 sa vymeria podľa dodávkovej normy platnej pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov, a to najviacej s výmerou poľnohospodárskej pôdy od 5 ha do 10 ha.

§ 13

(1) Krajské stredné normy dodávok zrnovín, olejnín, zemiakov, zeleru, cibule, cesnaku, mrkvy karotky, uhoriek nakladačiek, petržlenu, mäsa, mlieka, vajec, ovčej vlny a sena schvaľuje vláda.

(2) Na podklade týchto krajských stredných noriem schvaľuje výšku dodávkových noriem pre jednotlivé okresy rada krajského národného výboru. Pritom norma určená pre kraj nesmie byť skrátená; prekročená smie byť najviacej o 2 %.

(3) Rada krajského národného výboru schvaľuje dodávkové normy pre okrajové okresy po predchádzajúcom prejednaní s radou krajského národného výboru susedného kraja. Rozdiely v dodávkových normách susediacich okresov smie pritom pripustiť len, pokiaľ sú odôvodnené odchylnými výrobnými podmienkami.

§ 14

(1) Okrem výnimiek povolených týmto nariadením nie je prípustné:

a) použiť pre obec iné dodávkové normy, než ktoré sú určené pre okres;

b) preraďovať poľnohospodárske závody do inej skupiny, než do ktorej podľa výmery poľnohospodárskej pôdy náležia;

c) ukladať povinné dodávky väčšie alebo menšie, než koľko je podľa určených noriem.

(2) Pre okresy, v ktorých sa vyskytujú značné rozdiely vo výrobných podmienkach jednotlivých obcí, sa povoľuje použitie dodávkovej normy odchylnej od dodávkovej normy určenej pre okres, a to za týchto podmienok:

a) odchylné dodávkové normy pre jednotlivé obce, výnimočne i pre jednotlivé osady, schvaľuje rada okresného národného výboru,

b) norma určená pre okres nesmie byť skrátená; prekročená smie byť najviac o 1 %.

(3) Odchylné dodávkové normy podľa odseku 2 pre obce pri hraniciach okresu schvaľuje rada okresného národného výboru po predchádzajúcom prejednaní s radou okresného národného výboru susedného okresu. Rozdiely v dodávkových normách susediacich obcí smie pritom pripustiť len, pokiaľ sú odôvodnené odchylnými výrobnými podmienkami.

§ 15

Z obecných pastvín a z iných pastvín spoločne užívaných, pokiaľ na nich nehospodári jednotné roľnícke družstvo alebo pokiaľ nie sú v súkromnom vlastníctve jednotlivo hospodáriacich roľníkov, vymeria sa spoločná povinná dodávka mäsa z každého hektáru tejto pôdy; výmer sa doručí výkonnému orgánu miestneho národného výboru, ktorý túto dodávku rozdelí na jednotlivo hospodáriacich roľníkov podľa podielu, v akom každý z nich túto pôdu užíva.

§ 16

Odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady krajského národného výboru môže povoliť jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným držiteľom poľnohospodárskej pôdy osobitnú úpravu povinných dodávok

a) mäsa, mlieka, vajec a sena, najmä ak pestujú prevažne zeleninu, záhradné jahody alebo inú plodinu alebo ak sa špecializujú na intenzívne obhospodarovanie ovocných sadov, plantáží, viníc a chmeľníc alebo na výrobu osív a sadív,

b) zrnovín a zemiakov, najmä ak tieto plodiny nepestujú vôbec alebo ak ich pestujú len v nepatrnom rozsahu alebo ak sa špecializujú na výrobu chmeľu.

Dodávkové zmluvy

§ 17

(1) Dodávka cukrovky, čakanky, tabaku, ľanu, konopí, chmeľu, ovocia a hrozna, ktoré podliehajú dodávkovej povinnosti podľa § 3 ods. 1, sa zabezpečuje v množstve určenom plánom výkupu dodávkovými zmluvami (kontraktáciou), ktoré uzavierajú vykupovači (§ 32) s pestovateľmi.

(2) V prípade odmietnutia uzavretia dodávkovej zmluvy podľa odseku 1 vydá odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru náhradný výmer, a to na množstvo, na ktoré mala byť podľa plánu výkupu uzavretá zmluva.

(3) Pestovatelia plodín uvedených v odseku 1 sú povinní dodať štátu množstvo, na ktoré s nimi bola uzavretá dodávková zmluva, prípadne na ktoré sa im vydal náhradný výmer.

(4) Na dodávku poľnohospodárskych výrobkov uvedených v § 3 ods. 2 môžu pestovatelia a vykupovači uzavrieť dodávkovú zmluvu, a to najmenej na množstvo, ktoré podľa plánu kontraktácie pre obec pripadá na 1 ha.

(5) Pestovateľom, ktorí uzavrú dodávkové zmluvy podľa odseku 4, sa poskytujú výhody uvedené v § 9 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. e) a g).

Oslobodenie a zľavy

§ 18

(1) Od povinných dodávok zrnovín a zemiakov sa oslobodzujú záhumienkári, ďalej členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane a ostatní držitelia poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane. Členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriaci roľníci sa oslobodzujú tiež vtedy, ak obhospodarujú poľnohospodársku pôdu s výmerou do 2 ha včítane, ak pritom orná pôda nepresahuje 0,4 ha.

(2) Od povinných dodávok olejnín a sena sa oslobodzujú záhumienkári, ďalej členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane a jednotlivo hospodáriaci roľníci s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 2 ha včítane.

(3) Od povinných dodávok mäsa, mlieka a vajec sa oslobodzujú záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu s výmerou poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane a ostatní držitelia poľnohospodárskej pôdy do 0,5 ha včítane, ak

A. v ich domácnosti žijú

a) najmenej 2 osoby staršie než 65 ročné, ak ide o mužov, alebo staršie než 55 ročné, ak ide o ženy, alebo 2 trvalo práceneschopné osoby, alebo

b) 3 alebo viac detí mladších než 15 ročných, alebo

c) 2 deti mladšie než 15 ročné a jedna osoba staršia než 65 ročná, ak ide o muža, alebo staršia než 55 ročná, ak ide o ženu, poprípade jedna trvale práceneschopná osoba, alebo

B. ide o muža staršieho než 65 ročného alebo o ženu staršiu než 55 ročnú alebo o osobu trvale práceneschopnú, pokiaľ také osoby hospodária osamotene, alebo

C. ide o zamestnancov podnikov socialistického sektora úradov, organizácií a inštitúcií, a dôchodcov, ktorí nechovajú dobytok alebo sliepky.

Oslobodenie od povinnej dodávky mlieka sa však nevzťahuje na chovateľov dvoch alebo viac kráv.

(4) Od povinných dodávok mlieka sa oslobodzujú chovatelia kráv, ktorí neužívajú poľnohospodársku pôdu, ak chovajú len jednu kravu a ak sú u nich splnené podmienky uvedené v odseku 3 písm. A alebo B.

(5) Osobám uvedeným v odseku 3 písm. C, ďalej podnikom, organizáciám a pod., ktoré sú držiteľmi poľnohospodárskej pôdy od 0,5 ha do 2 ha včítane a nechovajú dobytok alebo sliepky (napr. majitelia rekreačných chát), sa nevymeria povinná dodávka mäsa, mlieka a vajec; bude im však vymeraná povinná dodávka sena.

§ 19

(1) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom, ktorým bola výkonným orgánom miestneho národného výboru prikázaná pôda do užívania alebo ktorí sa zmluvne zaviazali najmenej na dobu 6 rokov na obhospodarovanie ladom ležiacej pôdy alebo málo produktívnej pôdy v štátnom socialistickom vlastníctve, sa vymerajú povinné dodávky podľa dodávkových noriem platných pre skupinu, do ktorej by patrili bez pôdy prikázanej im do užívania, prípadne bez pôdy v štátnom socialistickom vlastníctve, na obhospodarovanie ktorej sa zmluvne zaviazali.

(2) Na pôdu prikázanú do užívania sa poskytne jednotlivo hospodáriacim roľníkom zľava až do výšky 50 % z dodávkových noriem mäsa, mlieka a vajec. Táto zľava sa však neposkytne členom jednotných roľníckych družstiev, ktorým pri vystúpení alebo vylúčení z družstva bola prikázaná do užívania pôda vo výmere najatej pôdy, s ktorou vstúpili do jednotného roľníckeho družstva. Zľavy sa ďalej neposkytnú tým jednotlivo hospodáriacim roľníkom, ktorí vypovedali doterajšie zmluvy o nájme pozemkov alebo ktorí v nich po skončení nájomnej doby nepokračujú, hoci pre to nie sú hospodárske alebo iné dôležité dôvody, ak im bola v dôsledku toho prikázaná do užívania pôda tej istej výmery. Odbor výkupu poľnohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru môže však i v týchto prípadoch povoliť zľavy, ak sú pre to dôvody osobitného zreteľa hodné.

§ 20

(1) Jednotným roľníckym družstvám, ktoré prevzali do užívania pôdu od výkonných orgánov národných výborov, štátnych majetkov alebo od iných držiteľov pôdy, ktorí nie sú členmi družstva, s nižšími než plánovanými stavmi hospodárskych zvierat, poskytne odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru primeranú zľavu z povinných dodávok mäsa, mlieka a vajec na bežný rok, a ak došlo k prevzatiu v druhej polovici roku, tiež ešte na najbližšie nasledujúci rok.

(2) Primeranú zľavu z povinných dodávok mäsa a mlieka môže odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru poskytnúť aj jednotným roľníckym družstvám, ktoré prevzali pôdu od pristúpivších členov s nižšími než plánovanými stavmi dobytka.

(3) Rozsah a primeranosť zliav určí Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov.

§ 21

(1) Jednotným roľníckym družstvám v pohraničných okresoch určených vládou môže rada krajského národného výboru poskytnúť v jednotlivých prípadoch zľavy až do výšky 10 % z určených dodávkových noriem.

(2) Jednotným roľníckym družstvám môže odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru poskytnúť zľavy z povinných dodávok mäsa, mlieka a sena z pastvín,

ktoré im prenechali na užívanie krajské správy lesov, alebo z plôch, ktoré slúžili ako obecné pastviny alebo iné pastviny spoločne užívané a ktoré nemožno využiť inak než vypásaním.

(3) Členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,5 ha môže povoliť odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady krajského národného výboru zľavu z povinnej dodávky zrnovín, zemiakov, mäsa, mlieka a vajec, ak ich rodinu tvorí obzvlášť veľký počet členov celkom odkázaných na výživu z hospodárstva a žijúcich v spoločnej domácnosti.

§ 22

Dodávkové zmluvy na ovocie sa neuzavierajú s držiteľmi domácich záhrad s výmerou do 0,1 ha včítane.

Časť IV
Zmeny povinných dodávok a dodávkových zmlúv

§ 23

(1) Zmenu vykoná v priebehu roku odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru, ak

a) bola so súhlasom výkonného orgánu okresného národného výboru vykonaná zaorávka poškodených kultúr technických plodín alebo olejnín;

b) bola pri oseve o viacej než 10 % zmenšená alebo zväčšená plocha, ktorá bola odpočítaná z výmery pôdy rozhodnej pre vymeranie povinnej dodávky (§ 9);

c) bola so súhlasom Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva alebo orgánov ním poverených zmenšená výmera poľnohospodárskej alebo ornej pôdy (§ 8 ods. 3);

d) v priebehu roku sa zistilo, že sa zatajila poľnohospodárska alebo orná pôda;

e) došlo k nezavinenému uhynutiu dobytka alebo k živelným pohromám (§ 37);

f) sa zvýšil alebo znížil počet oviec, najmä nákupom, predajom alebo darovaním.

(2) Zmena sa musí vykonať do 14 dní po dni, keď nastala alebo bola zistená skutočnosť ju odôvodňujúca, pri rastlinných výrobkoch však najneskoršie do 15. septembra bežného roku.

§ 24

(1) Ak členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu alebo jednotlivo hospodáriaci roľníci prijmú pre spoločné hospodárenie vzorové stanovy jednotných roľníckych družstiev alebo do jednotného roľníckeho družstva vstúpia, zodpovedajú za splnenie povinných dodávok pripadajúcich na dobu do dňa uznesenia o prijatí stanov alebo do dňa vstupu. Dodávky na zvyšujúcu časť roku preberá družstvo; pritom odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru výšku povinných dodávok upraví podľa dodávkových noriem platných pre jednotné roľnícke družstvá a určí osobitne povinnú dodávku na záhumienky členom prenechané; obdobne sa upravia aj dodávkové zmluvy.

(2) Členom jednotných roľníckych družstiev, ktorí z družstva vystúpili alebo boli vylúčení, vymeria odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru na zvyšujúce obdobie povinnú dodávku na pôdu, ktorá im bola ponechaná, podľa dodávkových noriem platných pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov. Povinné dodávky družstva sa primerane znížia. Obdobne sa upravia tiež dodávkové zmluvy.

Časť V
Postup pri vymeriavaní povinných dodávok a uzavieranie dodávkových zmlúv

§ 25

(1) Kompetentné výkonné orgány národných výborov sú povinné každoročne do 30. septembra vyhotoviť podľa svojich evidenčných záznamov zoznamy poľnohospodárskych závodov a osôb podliehajúcich dodávkovej povinnosti. V zoznamoch uvedú všetky údaje potrebné na riadne vymeranie povinných dodávok, najmä údaje o výmere obhospodarovanej poľnohospodárskej a ornej pôdy, o počte chovaných hospodárskych zvierat a pod.

(2) Na miestnych národných výboroch sa vyhotovujú zoznamy členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatných osôb podliehajúcich dodávkovej povinnosti. Odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady okresného národného výboru vyhotoví zoznam jednotných roľníckych družstiev. Správnosť údajov uvedených v zozname musí potvrdiť predseda jednotného roľníckeho družstva a osoby, ktorých sa údaje v zozname týkajú. Ak sa nezhodujú údaje v zozname uvedené so skutočným stavom; najmä tiež, ak je uvedená nižšia výmera poľnohospodárskej alebo ornej pôdy rozhodná pre vymeranie povinných dodávok, sú predseda jednotného roľníckeho družstva alebo osoba, ktorých sa nesprávne údaje týkajú, povinní oznámiť to kompetentnému výkonnému orgánu národného výboru, ktorý prejedná pripomienky tak, aby boli vybavené pred vymeraním povinných dodávok.

(3) Zoznamy možno nahradiť rozpisovým sumárom poľnohospodárskej výroby, pokiaľ obsahuje údaje uvedené v odseku 1.

§ 26

Výšku povinných dodávok poľnohospodárskych výrobkov s výnimkou plodín, na ktoré sa uzavierajú dodávkové zmluvy (§ 27), určí odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriacim roľníkom a ostatným osobám podliehajúcim dodávkovej povinnosti písomným výmerom.

§ 27

(1) Na zabezpečenie dodávok cukrovky, čakanky, tabaku, ľanu, konopí, chmeľu a hrozna uzavierajú vykupovači dodávkové zmluvy (§ 17 ods. 1) s jednotnými roľníckymi družstvami jednotlivo a s členmi jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, s jednotlivo hospodáriacimi roľníkmi ako i s ostatnými osobami podliehajúcimi dodávkovej povinnosti hromadne za celú obec.

(2) Dodávkové zmluvy na dodávku ovocia a poľnohospodárskych výrobkov uvedených v § 3 ods. 2 sa uzavierajú s pestovateľmi vždy jednotlivo.

(3) Dodávkovými zmluvami sa zaväzujú pestovatelia vykonať v určených lehotách všetky agrotechnické opatrenia, zber úrody, poprípade výmlat a splniť v určených lehotách zmluvný záväzok. Oprávnený vykupovač sa zaväzuje, že odoberie všetky výrobky vyhovujúce určeným akostným normám, vyplatí za ne platné ceny, zabezpečí dodávky osív a hnojív a spätný odpredaj krmív, poprípade iných výrobkov.

(4) Pestovateľom, ktorí nesplnia dodávky podľa dodávkových zmlúv v určenej lehote, vydá odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru na návrh vykupovača výzvu na splnenie celého nedodaného množstva.

§ 28

Odvolanie proti výmeru o povinných dodávkach nemá odkladný účinok.

Časť VI
Naturálne odmeny

§ 29

(1) Odmeny za práce vykonané strojovými a traktorovými stanicami sa platia v naturáliách. Tieto odmeny sa odovzdávajú oprávneným vykupovačom (§ 32) na podklade účtov, ktoré vystavuje strojová a traktorová stanica. Ministerstvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva po dohode s ministerstvami potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov a financií určí, za ktoré práce strojových a traktorových staníc a ktorými poľnohospodárskymi výrobkami sa platí v naturáliách. Ak účet v naturáliách za práce strojových a traktorových staníc pre jednotné roľnícke družstvo nedosiahne určené percento povinných dodávok, budú jednotnému roľníckemu družstvu úmerne zvýšené povinné dodávky poľnohospodárskych výrobkov určených na naturálne platenie.

(2) Odmena za spracovanie zrnovín na jedlé mlynské výrobky vo mzde sa platí v naturáliách (mýtne). Toto ustanovenie platí i pre štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora, pokiaľ spracúvajú vo vlastných mlynoch zrnoviny pre svojich zamestnancov, a pre jednotné roľnícke družstvá, ktoré spracúvajú zrnoviny vo vlastných mlynoch pre svojich členov. Mýtne sa platí podľa určených sadzieb v tom druhu, ktorý bol spracovaný, a to ihneď pri prevzatí zrnovín na spracovanie.

Časť VII
Plnenie dodávkovej povinnosti

§ 30

(1) Štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora plnia dodávkovú povinnosť v druhoch a v množstve podľa hospodárskych zmlúv (§ 4 ods. 2).

(2) Jednotné roľnícke družstvá, záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriaci roľníci a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti plnia dodávkovú povinnosť v druhoch a v množstve podľa výmeru (§ 26 a § 17 ods. 2) alebo dodávkových zmlúv (§ 27).

(3) Pestovatelia cukrovky, tabaku a koreninovej papriky sú povinní predať štátu všetku úrodu týchto plodín, a to i keď dodávkovú zmluvu neuzavreli. Taktiež chovatelia oviec sú povinní aj po splnení povinnej dodávky vlny predať štátu všetku vlnu.

(4) Pokiaľ je dodávková povinnosť určená pre skupinu niekoľkých druhov poľnohospodárskych výrobkov, započítava sa dodávka jednotlivých druhov na plnenie dodávkovej povinnosti podľa určených vzájomných pomerov.

§ 31

(1) Dodávky rastlinných výrobkov musia byť plnené zásadne ihneď pri zbere úrody, rovnomerne, podľa jej priebehu tak, aby boli splnené najneskoršie v lehotách určených pre ukončenie výkupu.

(2) Dodávky živočíšnych výrobkov plnia:

a) štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora v štvrťročných a mesačných lehotách podľa hospodárskych zmlúv a v priebehu týchto lehôt rovnomerne;

b) jednotné roľnícke družstvá v rámci štvrťročných lehôt určených výmerom rovnomerne podľa pokynov vykupovača;

c) záhumienkári, členovia jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu, jednotlivo hospodáriaci roľníci a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti podľa pokynov výkonného orgánu miestneho národného výboru tak, aby v jednotlivých štvrťročiach, poprípade mesiacoch alebo desaťdenných lehotách, bolo za celú obec zabezpečené množstvo, ktoré pre obec určí odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru po dohode s vykupovačom.

§ 32

(1) Poľnohospodárske výrobky, ktorými sa plní dodávková povinnosť, vykupujú len oprávnení vykupovači.

(2) Oprávnenými vykupovačmi sú národné podniky výkupné, ďalej národné podniky výrobné a podniky štátneho obchodu, prípadne spotrebné družstvá, ktoré poverí Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov vykonávaním výkupu niektorých poľnohospodárskych výrobkov; pokiaľ ide o liečivé a aromatické rastliny, urobí tak Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

(3) Vykupovači smú vykonávať výkup poľnohospodárskych výrobkov len v obvodoch určených Ministerstvom potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov.

§ 33

Poľnohospodárske výrobky určené na plnenie dodávkovej povinnosti musia byť dodané do výkupného skladu alebo do iného miesta určeného vo výmere alebo v zmluve. Dopravné výdavky do výkupného miesta znáša dodávajúci, pokiaľ vo výmere alebo v zmluve nebolo ustanovené inak.

§ 34

(1) Akosť poľnohospodárskych výrobkov dodávaných vykupovačom musí zodpovedať určeným akostným normám. Pokiaľ nie je inak ustanovené, nesmú vykupovači preberať poľnohospodárske výrobky horšej akosti, než aká je prípustná podľa akostných noriem.

(2) Na plnenie dodávkovej povinnosti sa započítavajú dodávky jednotlivých druhov poľnohospodárskych výrobkov v započítacej váhe, pokiaľ sa neurčilo, že sa majú započítavať skutočnou váhou. Pre rôzne druhy alebo stupne akosti dodávaných poľnohospodárskych výrobkov môže Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov s prihliadnutím na ich dôležitosť pre národné hospodárstvo určiť vyššie alebo nižšie započítacie váhy.

§ 35

(1) Pre krajsky plánované poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora, jednotné roľnícke družstvá a záhumienkárov, ako i pre členov jednotných roľníckych družstiev nižšieho

typu, pre jednotlivo hospodáriacich roľníkov a ostatné osoby podliehajúce dodávkovej povinnosti môže sa povoliť zámena pri plnení dodávkovej povinnosti.

(2) Na plnenie zámenou možno použiť len tie poľnohospodárske výrobky, pri ktorých bola úplne splnená dodávková povinnosť, odovzdané naturálne odmeny a vrátená pôžička osiva (sadiva). Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov určí pomer pre vzájomné započítanie.

(3) Na zámenu môžu byť započítané iba dodávky poľnohospodárskych výrobkov, za ktoré neboli zaplatené vyššie ceny, než sú ceny platné pre povinné dodávky, alebo za ktoré neboli poskytnuté iné výhody platné pre poľnohospodárske výrobky dodávané nad povinnú dodávku.

§ 36

Záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim malým a stredným roľníkom z toho istého okresu sa povoľuje plniť povinnú dodávku mäsa spoločne. Dodávateľ, ktorý dáva časť svojej dodávky v prospech druhého dodávateľa, musí mať splnenú vlastnú celoročnú povinnú dodávku mäsa.

§ 37

(1) V prípadoch, keď jednotlivý poľnohospodársky závod bol postihnutý hromadným uhynutím dobytka alebo živelnom pohromou a nemôže v dôsledku toho splniť dodávkovú povinnosť určitého poľnohospodárskeho výrobku, ani dodať zámenou iný druh, môže odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru znížiť určenú dodávkovú povinnosť.

(2) Ak bol hromadným uhynutím dobytka alebo živelnou pohromou postihnutý väčší počet poľnohospodárskych závodov, takže je tým znemožnené splnenie poľnohospodárskeho výrobného plánu za celú obec, okres alebo kraj, rozhodne o znížení dodávkovej povinnosti:

ak ide o obec, rada okresného národného výboru,

ak ide o okres, rada krajského národného výboru,

ak ide o kraj, Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov.

(3) Zníženie dodávkovej povinnosti podľa odsekov 1 a 2 je prípustné len v rámci plánovaných rezerv.

(4) Ak nesplní poľnohospodársky závod z iných dôvodov určenú dodávkovú povinnosť v priebehu roku, prevádza sa spravidla nesplnená časť dodávkovej povinnosti na budúci rok podľa smerníc, ktoré vydá Ministerstvo potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 neplatia pre štátne majetky a ostatné poľnohospodárske závody štátneho socialistického sektora.

§ 38

Jednotným roľníckym družstvám, záhumienkárom, členom jednotných roľníckych družstiev nižšieho typu a jednotlivo hospodáriacim roľníkom sa dodané poľnohospodárske výrobky započítavajú na plnenie ich povinnosti v tomto poradí:

1. na plnenie dodávkových povinností a naturálnych odmien, ktorých plnenie bolo prevedené z predchádzajúceho roku,
2. na vrátenie osiva (sadiva) poskytnutého štátom,
3. na plnenie dodávkových povinností a naturálnych odmien v bežnom roku.

§ 39

(1) Evidenciu o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, pri ktorých sa povinná dodávka určuje výmerom (§ 26), vedú podľa jednotlivých dodávateľov odbory výkupu pôdohospodárskych výrobkov rád okresných národných výborov. Vykupovači sú povinní predkladať im v lehotách určených Ministerstvom potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov výkupné doklady a predpísané výkazy o výkupe.

(2) Evidenciu o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, na ktoré sa uzavierajú dodávkové zmluvy a hospodárske zmluvy (§ 4 ods. 2 a § 17), vedú podľa jednotlivých dodávateľov vykupovači, ktorí tieto zmluvy uzavreli; vykupovači sú povinní predkladať predpísané výkazy o uzavretých dodávkových zmluvách a o výkupe svojim nadriadeným zložkám a odborom výkupu pôdohospodárskych výrobkov rád okresných národných výborov.

Časť VIII
Zaistenie poľnohospodárskych výrobkov a vymáhanie dodávkových povinností

§ 40

(1) Odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru môže vykonať predbežné zaistenie zásob poľnohospodárskych výrobkov v rozsahu nutnom na splnenie dodávkovej povinnosti, ak je nebezpečenstvo, že poľnohospodárske výrobky budú odňaté verejnému zásobovaniu alebo ak nebola dodávková povinnosť v určených lehotách celkom alebo sčasti splnená. Z predbežného zaistenia sa vynímajú vlastné osivové a sadivové fondy poľnohospodárskych závodov v množstve potrebnom na osiatie (osádzanie) obhospodarovanej ornej pôdy.

(2) V prípadoch, kde je prípustné predbežné zaistenie zásob pôdohospodárskych výrobkov, môže odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru vykonávať za účelom kontroly hospodárenia i zásob prehľadanie v poľnohospodárskych závodoch a u osôb podliehajúcich dodávkovej povinnosti.

(3) Predbežné zaistenie môže sa vykonať iba za prítomnosti osoby zodpovednej za splnenie dodávkovej povinnosti alebo jej oprávneného zástupcu a za súčinnosti člena rady miestneho národného výboru.

(4) O výkone predbežného zaistenia sa spíše zápisnica, v ktorej sa uvedú mená osôb pri výkone zúčastnených, výška zaisťovanej alebo nesplnenej dodávkovej povinnosti, druhy a množstvá zaistených poľnohospodárskych výrobkov a iné význačné skutočnosti, ku ktorým došlo pri výkone predbežného zaistenia.

(5) Predbežne zaistené poľnohospodárske výrobky môže dať odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru uskladniť na inom vhodnom mieste, ak je nebezpečenstvo, že by mohli byť odňaté verejnému zásobovaniu.

§ 41

(1) Včas nesplnené dodávkové povinnosti vymáhajú odbory výkupu pôdohospodárskych výrobkov rád okresných národných výborov.

(2) Po uplynutí lehoty určenej na splnenie dodávkovej povinnosti vyzve odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru dlžníka písomnou upomienkou, aby dodávku splnil, pričom mu zároveň určí 10-dňovú lehotu na dodatočné splnenie.

(3) Po bezvýslednom uplynutí dodatočnej lehoty prikročí odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru k nútenému odňatiu tých druhov poľnohospodárskych výrobkov, ktorými sa mala dodávková povinnosť splniť, prípadne iných druhov, ktoré sa môžu za ne dodať zámenou. Z núteného odňatia sa vynímajú osivové a sadivové fondy poľnohospodárskych závodov v množstve nutnom na osiatie (osádzanie) obhospodarovanej ornej pôdy.

(4) Odňatie možno vykonať len v rozsahu nutnom na splnenie dodávkovej povinnosti. Pri odňatí poľnohospodárskych výrobkov musí byť prítomná osoba zodpovedná za splnenie povinnej dodávky alebo jej oprávnený zástupca. Odbor výkupu pôdohospodárskych výrobkov rady okresného národného výboru vykoná odňatie za súčinnosti člena rady miestneho národného výboru.

(5) O vykonanom odňatí sa spíše zápisnica, v ktorej najmä sa uvedú mená osôb pri výkone zúčastnených, výška nesplnenej povinnej dodávky, množstvo a druhy odňatých poľnohospodárskych výrobkov a iné významné skutočnosti, ku ktorým došlo pri výkone odňatia.

(6) Odňaté poľnohospodárske výrobky prevezme oprávnený vykupovač.

(7) Nesplnené dodávkové povinnosti jednotných roľníckych družstiev môžu byť vymáhané len na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu, že dodávka bola určená v súlade s predpismi o plnení dodávkovej povinnosti (§ 13 zákona).

Časť IX
Záverečné ustanovenia

§ 42

Minister potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov vydá po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi podrobné smernice na vykonanie jednotlivých ustanovení tohto nariadenia.

§ 43

Zrušujú sa všetky predpisy, pokiaľ sú v rozpore s týmto nariadením; najmä sa zrušuje vládne nariadenie č. 114/1953 Zb. o dodávkovej povinnosti a o výkupe poľnohospodárskych výrobkov, v znení vládnych nariadení č. 42/1954 Zb., č. 55/1955 Zb. a č. 41/1956 Zb.

§ 44

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1957; vykoná ho minister potravinárskeho priemyslu a výkupu pôdohospodárskych výrobkov po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Dolanský v. r.

Uher v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.